HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

רבי יוסי קאי כוותיך: **ורבי יוסי מדבי סבר מקצת היום ככולו.** דכל האי דקא משמיע לעיל דמכאן ולהבא מטמא שיעורי דחיקי ניהו ומיהו שמעתין איתא כרב: **וזה גמורה.** דבעינן ג' ימים לרופים כדאמר [ו]מי תלה הכתוב את הזבה בימים היכי משכחת לה:

(ד) והא כיון דחזיא בפלגיה דיומא. ביום שני מחצות ואילך אידך פלגא דמדבר עד חצות עולה לה לשימור כאילו נשמר יום אחד בטהרה והוה לה הפסק: ע"א [א] **ור' יוסי מדבי.** שומרת יום כנגד יום [ב]כיון דקאמר דטעמא הוי משום דמקצת היום ככולו [ג]. וכך שמענו כאן מפ"י המור"ם [ב] אבל בכילד צולין במסכת פסחים [פא.] שמעינן דמכאן ולהבא קמיבעיא לן לר' יוסי דזה גמורה היכי משכחת לה ולא מפ"י המור"ם: **איבעיא אימא בשופעת.** כל [ד]היום [תלתא יומי] בהדי הדדי: **ואיבעיא אימא.** שלשה יומי בין השמשות סמוך לשקיעת החמה דכי לחתה בשבת אחר שקיעת החמה הוי טומאה כל יום ראשון וכי חזרה ולחתה ביום ראשון שנית סמוך לשקיעת החמה הויא טומאה כל יום שני וכן שלישי דלא הויא שהות דטהרה ביני וביני כלל ולא הוי סליק למניינא דשומרת יום כנגד יום דהא לא הואי שהות:

הדרן עלך הריני נזיר

מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד. לרב מתנה כדאית ליה [ה]דאמזירות סתם קאי ואין נזירות פחות מל' יום ולבר פדא כדאית ליה דמוקי לה [ה] כגון דנעשה כאומר שלימים וכולה מתני' [ו]הכי מפורש בפ"ק [ה:] לרב מתנה כדאית ליה ולבר פדא כדאית ליה: **גמ' ר"א אומר אינו סותר אלא שבעה.** כדי שיביא קרבנו בטהרה וכדפרשינן בפרק קמא [ו:] לבר פדא כדאית ליה דקסבר

זבה גמורה היכי משכחת לה. דמכאן ולהבא מטמינן לה וכל יומא טומאה באפי נפשה היא וכיון דחזיא היא[1] בפלגא דיומא אידך פלגא דיומא הוא[2] קא סליק לה לשימור ואע"פ שלא טבלה בינתים ג]מכי[3] רחצה ביום י"א וביום י"ב וביום י"ג ואע"ג שלא טבלה בינתים דבעינן שתראה ג' ימים רופים: הלשון ק"ק אמאי קאמר אידך פלגא דיומא דבקיצור הוה מצי למימר אידך יומא סליק ליה שימור ודבוחק יש לפרש [ד] רחצה י"א דכיון דחזיא ביום ב' בפלגא דיומא אידך פלגא דיומא שהיה לפני שרחצה סליק ליה שימור וקשה ואמאי לא משכחת לה דרוחה שלשה לילות דהשתא היא טמאה בתחילת היום ופי' בקונטרס בכילד צולין (פסחים דף פא.) לפי הדברים למ"ד[4] מקצת היום ככולו ותחילת[5] הלילה תהא נמי ככולה לספירה ובתחילת הלילה סליק לה שימור ואין צריך עונת השאר: [ה] ולי נראה דמשנה שלימה היא בפרק תינוקת (נדה דף עב.) ושוין ברוחה [ו] יום י"א וטבלה לערב (ומשה) [ומשה] שמטמאין משכב ומושב למפרע ומוכח התם דתחילת הלילה לא הוי שימור ונראה לר"ת דכי היכי דלר' יוסי תחילת יום הוי שימור ה"נ רחצה בלילה סוף היום דלמחר שאינה רוחה עולה לשימור דכך לי סוף היום כתחילת היום ובהכי ניחא ליתנא כיון דחזאי בפלגא דיומא [ז] אידך פלגא דאותו יום עצמו בסופו הוה ליה שימור ול"ל דודאי בזבה גדולה לא אמר ר' יוסי דיום שלישי יהיה ממנין של ז' של טהרה דהא בפרק תינוקת (שם ד' סט. ושם) קאמר דכותאי יום שפוסקת בו מונה אותו למנין ז' והטעם דמצינו דבסוף הספירה מקצת היום ככולו דזב וזבה טובלין ביום הילכך בזבה קטנה [ז] דתחילת הספירה[6] מקצת היום ככולו אבל בתחילת ספירת זבה גדולה שזקוקה לספור ז' אז לא אמרי' בתחילת ספירת ז' נקיים מקצת היום ככולו: והא דעביד ק"ו (ר"ה דף י.) ומה נדה שאין תחילת יום [ח] כסופו[7] דטבלה בלילה מהני סוף יום כתחילתו[8] דלא בעיא כ"א [ט] ז' ימים ויום שפוסקת[9] בו [שנה] שתחילתו עולה בסופו אינו דין שסופו עולה בתחילתו לימא זבה גדולה תוכיח דתחילת יום כסופו[10] דטובלת ביום וסופו לאו בתחילתו[11] אלא ודאי רבא לא עביד הקל וחומר אליבא דר' יוסי [י] ומיהו לפירוש רש"י ניחא דלא מצי למימר זבה תוכיח[ט]: **ומשני דחזיא שלשה יומין סמוך לשקיעת החמה דלא הוי שהות דסליק לה למניינא.** לפי [שהם] מסובבין בטומאה בתחילת היום ובסופו וליכא בהם שימור כלל וכן יום שלישי טמא בתחילתו והרי שלשה ימים רופין טומאין דמקצת יום שלישי כולו ואין בהן שימור בינתים:

הדרן עלך הריני נזיר

מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד. בפרק קמא (לעיל דף ה:) מייתינן ליה ופי' רב מתנה ובר פדא כדאית להו: **שיום ל'** עולה לו מן המנין. לרב מתנה עולין למנין ימי נזירות דראשון דמדאורייתא ל' וכן למנין שני עולה לו מדאורייתא דבעינן שלשים לאורייתא ולבר פדא אין צריך למנות נזירות[12] ראשון שכבר נשלם מיום כ"ט ותגלחת ראשונה נעשית ביום ל' כדין תורה ודקאמר במתניתין דיום ל' עולה לו מן המנין היינו לענין נזירות שני כדי שגם תגלחת שניה תהיה ביום ל' שהרי גילח ביום [ששים] חסר אחד: **הריני נזיר נטמא יום ל' סותר הכל.** לרב מתנה סותר מן התורה ומביא קרבן טומאה וחוזר ומונה שלשים יום נזירות טהרה ולבר פדא סותר כל מדרבנן ביום כ"ט נשלם הנזירות וסותר מדרבנן גזירה להיכא דאמר הריני נזיר ל' יום ואינו מביא קרבנות נזיר טמא: **רבי אליעזר אומר אינו סותר אלא שבעה.** הבאת קרבנותיו ורבנן אית להו דלא אמרי' מקצת היום ככולו אלא היכא דהביא קרבנותיו בטהרה ביום ל' דילא כאילו הביאם ביום ל' ואחד: **הריני נזיר ל' יום נטמא יום ל' סותר את הכל.** ולא פליג ר"א לרב מתנה דאמר דסתם נזירות ל' יום והכא[13] מיתורא דלישנא דקאמר ל' הוי כאילו אמר שלימים הילכך אפי' לר"א דאמר דמקצת היום ככולו סותר הכל (ולבר פדא דלית ליה מקצת היום ככולו) דהכא אמר[14] ל' הוי ממנין הנזירות כיון שפירש ל' יום וא"ת מ"מ אמאי סותר הכל לר"א הא לר"א דריש לקמן בברייתא דהריני נזיר מאה יום ונטמא יום מאה יכול יסתור הכל ת"ל והימים הראשונים יפלו מכלל דאיכא אחרונים וזה אין לו אחרונים וה"נ כי נטמא ביום ל' אין לו אחרונים והל"ל דלא יסתור הכל וי"ל דכיון דאמר ל' א"כ יום ל' הוי יום מלאת ודרשינן אותה תורת הנזיר ביום מלאת תן לו תורת נזיר ולקמן נמי בברייתא גבי נטמא בסוף מאה לא קממעיט להו מוהימים יפלו אלא אחרונים סותר כל מאה אבל שלשים יום ולאי סותר דקתני בסמוך במתני' נטמא יום מאה דלר"א סותר שלשים אבל בריש"א כי אמר הריני נזיר סתמא דקאמר ר"א אינו סותר אלא שבעה כי נטמא ביום שלשים לבר פדא ניחא משום דמיום כ"ט פסק מנין נזירותו ויום שלשים אינו יום מלאת כיון דלא אמר שלשים בפירוש וגם לת"ק דסותר אינו אלא מדרבנן לבר פדא ולא מייתי קרבן טומאה ולרב מתנה נמי דקאמר מקצת היום ככולו הילכך יום ל' אינו יום מלאת דהוי כאילו כלה כל אותו יום [כיון] דעשה מקצת בנזירות אבל בסיפא מחשב כאילו אמר שלימים לרב מתנה לא אמרינן מקצת היום ככולו הילכך הוי שפיר יום שלשים מלאת[15] דלכך סותר לר' אליעזר מדרשא דזאת תהיה תורת הנזיר ולתנא

---

[1] א מ"מ: פ"ד מהל' מ"ר מ"ר הל"ח סמנ עפין קכ:
[2] ב מ"מ: שם הל"ב סמנ שם:
[3] ג מ"מ: פ"ו שם הל"ג:
[4] ד מ"מ: שם הל"ד:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] רש"י ד"ה והא כיון וכו' וכ"י מכלי שומרת יום כנגד יום. וכ"ב וכוונתו כזו לפר"ת בתוס' כאן: [ב] **באה"ד** אבל בכילד צולין בסמ' פסחים שמעינן דמכאן ולהבא. כ"ב ר"ל כיון דבפסחים שם מפורש להדיא דפריך לר"י למאי דסבר מכאן ולהבא וכו' ח"כ גם כאן הפירוש כן ואין צורך הסמא למ"ש רש"י בד"ה וכ"י מכלי וכו' שדבריו שם הם רק לפירוש המורה ולכן מחק בו רש"י עכשיו ודו"ק: [ג] תוס' ד"ה זבה גמורה וכו'. ותע"פ שלא טבלה בינתיים מכי רחצה ביום י"א וביום י"ג וביום ט"ו. מן תינה מכי עד ט"ו נמתק. וכ"ב כמו רחצה ביום ז' וביום ג' וביום ה' ר"ל תוך אחד עשר יום שבין נדה לנדה רחצה כן עכ"ל ל"מ: [ד] **באה"ד** ובדוחק יש לפרש רחצה י"א. רחצה י"א נמתק וכ"ב רחצה למימר רחצה יום ז' כ"ל ל"מ: [ה] **באה"ד** ושוין ברוחה יום. מלא יום נמתק. וכ"ב תוך י"א כ"ל: [ו] **באה"ד** אידך פלגא דאותו יום עצמו. כ"ב וחזו ג"כ כוונת הענין אחר שפרש"י בשם המורה ישע"ש ודו"ק: [ז] **באה"ד** הלכך בזבה קטנה בתחילת וכו' כ"ל: [ח] **באה"ד** ומה נדה שאין תחלת יום עולה בסופו דטבילה כ"ל: [ט] **באה"ד** דלא בעי' כ"א ז'. נמתק אות ז'. וכ"ב ו' ימים כ"ל: [י] **באה"ד** ומיהו לפי' רש"י. כ"ב ע' עי' על דבריהם בזה בחריכות בת"מ:

הגהות התוספות

1. תינה היא נמתק. 2. בס"א הא. 3. תינה מכי נמתק וכ"ל דהוי כמו. 4. ל"ל דלמ"ד. 5. ל"ל תחילת. 6. ל"ל דתחילת הספירה היא סוף תשנון אמרינן ביה מקצת היום כו'. 7. תינה בסופו נמתק וכ"ל עולה לה בסופה. 8. תינה בתחילתו נמתק וכ"ל עולה לה בתחילתה. 9. תינה שפוסקת נמתק וכ"ל שרחתה. 10. תינה בסופו נמתק וכ"ל עולה בסופה. 11. תינה לאו בתחילתו נמתק וכ"ל אינו עולה בתחילתה. 12. ל"ל למנותו לנזירות. 13. ל"ל הכא. 14. ל"ל הכא דאמר. 15. ל"ל יום מלאת ולכך סותר כו'.

פי' הרא"ש (המשך)

דינא הכי לגלח יום ל' ולרב מתנא מפ' לעיל משום דמקצת היום ככולו. הריני נזיר ל' יום אם גילח יום ל' לא יצא. אף בר פדא מודה בהא כיון דאמר ל' יום דבעי' ל' יום שלימים: מי שאמר הריני נזיר ונטמא יום ל' סותר את הכל. לרב מתנא סותר מן התורה ומביא קרבן טומאה לבר פדא סותר מדרבנן אטו היכא דאמר ל' ואינו מביא קרבן טומאה: ור' אליעזר אומר אינו סותר אלא ז' דלא גזר. ולרב מתנא משום דסבר מקצת היום ככולו. ורבנן לית להו מקצת היום ככולו אלא אחר שהביא קרבנותיו: הריני נזיר ל' יום ונטמא יום ל' סותר הכל דכיון דאמר ל' יום בע' שלימים ולא אמר' מקצת היום ככולו: ר"א אומר אינו סותר אלא ל' כדדריש לעיל נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזי': נטמא יום ק' וא' סותר ל'. מדרבנן גזרו שיסתור יום תגלחת אטו יום ק' ולא גזרו שיסתור אלא כסתם נזיר. וה"ה ל) סתם נזיר שנטמא ביום ל"א הוי כנטמא יום ק"ב שאינו סותר: [ר"א אומר] אינו סותר אלא ז' ר"א לטעמי' דאפי' ביום ל' לא גזר':

נוסחת הריב"ן

ל) מר: ב) בין: ג) היום ככולו ל"ל משום דקסבר דמכאן ולהבא היא מטמאה זבה דמתניא קרבן היכי משכחת לה וה"ל מיבעיא לן בכילד צולין דלגיבא דר' יוסי דאמר דמכאן ולהבא היא מטמאה זבה גמורה דמתניא קרבן היכי משכחת לה הס"ד והשתא ליתא: ד) כל שלשה גבי הדדי ואב"א דחזאי כל תלתא יומי סמוך לבין השמשות לשקיעת החמה כי רחצה בשבת בסמוך לשקיעת החמה' הוא עמא' כל יום ראשון וכן כי רחצה ביום ראשון בסמוך לשקיעת החמה וביום שני בשקיעת החמה הוא לה טמאה כל הלילה וכל היום דהיום הולך אחר הלילה והוא לה זבה גמורה משום דלא הוה לה טהרה בשבת דטהרה ביני וביני כלל ופלגי לה למניינא דשומרת יום כנגד יום וכ"ן שמענ"ו כפ"ן מפ"י המור"ם אבל בכילד צולין במסכת פסחים שמענו דהוולת וכין השמשות ספק יום ספק לילה ואינו יודע אם בין השמשות יום הוא הלכך הואיל ואתה כל בין השמשות בג' ימים בין אם אתה אומר שבין השמשות לילה לא אתה אומר שהוא יום הוו להו תלתא יומין רופין שלא היתה לה שעת הטהר כלל סס"ל והשתא ליתא בכ"י: ה) דנמזירות: ו) דהכא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' תלתא יומי. נ"ב עיין בנדה דף לג: (ב) שם דלא הואי שהות דלהורי סליק ליה למניינא: (ג) במשנה מגלח את השניה יום שיש ואם וכו' שיום שלשים עולה כל"ל ומיבעי שלא נמתק: (ד) רש"י ד"ה זבה וד"ה והא הד"ל: (ה) רש"י ד"ה מי שאמר וכו' דמוקי לה דנעשה כאומר וכו' מתניתין דהכא מפורש בפ"ק כל"ל ומיבעי כגון נמתק:

מוסף רש"י

וא"ל. ר' אושעיא לר' יוחנן, ר' יוסי קאי כותיך. דס"ל גמי מכאן ולהבא הוא טומאה, מדפטר לעיל מפסח שני, אלמא קסבר ר' אושעיא למפרע דר' יוסי מדרבנן קאמר (פסחים פא.). **והא ר' יוסי כו'.** מקצת דתלתא הוא ולא משום קסיא מייתי לה (שם). **מכדי מקצת היום ככולו.** והאי שניא דסיי' דטעמיה הוא דמכאן ולהבא הוא טמא ולמפרע דקאמר מדרבנן שניא לחיקא הוא (ראמ"ה בשמו).

הדרן עלך הריני נזיר

פי' הרא"ש

ור' יוסי מכדי קסבר מקצת היום ככולו זבה גמורה היכי משכחת לה. כיון דחזאי בפלגא דיומא סליק לה שימור כשראתה ביום א' וביום ב' תחלת יום ב' הוי שימור ליום ראשון וטהרה מאותה ראיה וכשרואה אח"כ מכאן ולהבא היא מטמא ולא מצטרף בהדיה יום ראשון להיותה זבה: כגון ששפעה ג' ימים ולא היה לה טהרה בינתיים לשימור: ואי בעית אימא כגון דחזאי ג' יומי סמוך לשקיעת החמה. שהתחילה קצת מבעוד יום וראתה עד הלילה נמצאת בכל יום טמאה תחלתו וסופו ולא סליק לה שיעור: **סליק פירקא**

מי שאמר הריני נזיר מגלח ליום ל"א. לרב מתנא דאמר סתם נזי' ל' יום הילכך מגלח יום ל"א. ולבר פדא סתם נזי' כ"ט יום והיה לו לגלח יום ל' אלא כדמפרש לעיל נעשה כאומר שלימים: ואם גלח יום ל' יצא לבר פדא ניחא דמדאורייתא

---

[1] אולי ל"ל וה"ה בנזיר ל' יום שנטמא ביום ל"א שסותר את הכל אבל סתם מזיר שנטמא וכו'